

Jede, jede poštovský panáček.....

Jo, když má obec poštovní úřad, už to není jen tak nějaká ves. Úřad je úřad. A když je ještě ve vsi škola, kostel, fara, zámek, pivovar a v lomech se těží žula, bez pošty to nejde.

Vůbec první úvahy o zřízení c. k. poštovního úřadu byly zaznamenány ve štěnovické farní kronice v roce 1893. Ale to si musela obec ještě téměř deset let počkat, než byla pošta ve Štěnovicích otevřena. Zatím nosil každý den poštovní zásilky z Plzně panský posel. Konečně 15. května roku 1902 se Štěnovice dočkaly. Rozhodnutím nejvyššího úřadu c. k. ministerstva pošt byl zřízen u nás poštovní úřad bez telegrafu. První poštmistrovou se stala slečna Johanna Štěpánová. Pošta měla otevřeno denně kromě neděle a denně také konal obchůzku listonoš František Polívka. Míst vázaných na poštovní úřad nebylo málo. Patřily sem: Štěnovice, dvorec Nový Dvůr Štěnovice, samota myslivna Štěnovice, samota vila Hejret /od r.1911/ Štěnovice, samota hájovna Štěnovice, Útušice, cihelna Útušice, Předenice, mlýn – Nový Mlýn Předenice, samota vila Markéta Předenice, Čižice, Borek Štěnovický, samota Lipí Borek, Radobyčice, Černice. „Marschroute des Landbriefträgers“ / trasa listonoše / zahrnovala vzdálenost v kilometrech od pošty do místa doručení a také určovala čas, za který měl listonoš vzdálenost zdolat. Trasa po Štěnovicích byla odhadnuta na 2 km a pošta měla být doručena všem za 1 hodinu a 50 minut. Doručovala-li se pošta na samoty, přidával se listonošovi čas od 10 do 15 minut navíc.

Poštmistrovou Johannu Štěpánovou vystřídala v roce 1908 slečna Barbora Němejcová, která působila na štěnovické poště do září roku 1922. Po ní převzal poštovní úřad Antonín Novák.

Prvním místem úřadovny c. k. pošty byl dům čp. 97. Dnes je na místě, kde stával, postaven Dům s pečovatelskou službou. Jak dům s označením c.k. pošty vypadal, nám ukazují

staré pohlednice. V tomto domě byla pošta do prosince roku 1907 a poté se přestěhovala do čp. 82 /dnes Čižická ul. p. M. Matějka/. Ale ani to nebyla konečná stanice pro poštovní úřad. V roce 1923 pošt mistr Antonín Novák žádá obecní úřad, aby byla pro poštu pronajata obecní úřadovna. Ta v té době sídlila právě v domě čp. 97. Zastupitelstvo obce žádost zamítlo pro nedostatek místa na obecním úřadu. Pošta se ovšem nedala jen tak odbýt. Přípisem Ředitelství pošt a telegrafů z 19. března 1927 je obci sděleno, že pro poštovní úřad musí být nalezeny ve Štěnovicích vhodné prostory, jinak že bude pošta přemístěna do Útušic. Vše se nakonec vyřešilo nabídkou p. Václava Pokorného, který pronajal poště prostory ve svém domě čp. 166 /dnes Losinská ul. p. Václav Kolenatý/.

Jak už bylo řečeno, pošta ve Štěnovicích byla zřízena bez telegrafu. V září roku 1909 se obecní zastupitelstvo usneslo všemi hlasy o podání žádosti k c.k. ředitelství pošt a telegrafů Království českého v Praze, aby byla zřízena ve Štěnovicích „telegrafní stanice na telefonní pohon“. Po novém roce, v únoru 1910, přišla odpověď z Prahy, že ministerstvo souhlasí, když se obecní úřad a „interesanti“ /zájemci/ zavážou zaplatit příspěvek ve výši 1000 K a telegrafní stanice bude umístěna uprostřed obce. Štěnovický obecní úřad vybídl ostatní obce ke zdejší poště přidělené, aby se podílely na finančním příspěvku. Z c.k. ministerstva pošt zaslali do obce v květnu 1911 oznámení, že peníze vybrané od zájemců se složí těsně před započítáním stavby. Na podzim roku 1913, 30.října, se zástupci obce dohodli, kde bude stát telefonní ústředna. Pan Jan Hajšman souhlasil, aby ústředna byla zřízena v jeho domě čp. 76 /dnes Losinská ul. p. M.Menoušek/. Žádal pouze domluvení poplatku pro posla, který by pro strany volané docházel a také požadoval malý poplatek za nájem. Teď už se zdálo, že nic nebrání tomu, aby konečně „telegrafní stanice na telefonní pohon“ byla otevřena. Bohužel než se tak stalo, vypukla první světová válka. Z rozhodnutí štěnovického obecního zastupitelstva byly peněžní obnosy zájemců uschovány u obecního úřadu a „obec vyčká vhodné doby k zřízení telegrafní stanice po válce“. Nikdo si ovšem nemyslel, že válka bude tak dlouhá a že o zřízení telefonu ve Štěnovicích se po válce bude jednat dalších víc než deset let.

Ze zápisů protokolů z jednání obecního zastupitelstva vyplývá, že v září roku 1932 oznámil okresní úřad v Plzni výši celkového nákladu na provedení telefonizace ve Štěnovicích. Částka činila přibližně 48 500 Kč. Z toho okres přislíbil subvenci ve výši 50% a ještě mohla obec požádat o subvenci zemskou. Tím by bylo hrazeno 70-75% nákladů na vybudování sítě.

V té době pošta stále sídlila v domě p.Václava Pokorného čp.166. Pan Pokorný učinil na obecním úřadu prohlášení, že prodlužuje nájem pro poštovní úřad a telefonní ústřednu. Ta totiž mohla být zřízena jedině tehdy, budou-li pro ni zajištěny prostory minimálně na dobu deseti let. Podmínky byly splněny a s budováním ústředny se mohlo začít. Ředitelství pošt a telegrafů v Praze oznámilo obci konečnou sumu nákladů. Činila 43 599 Kč. Tato částka měla být obcí splácena ve čtyřech pololetních splátkách a první splátka měla být složena před započítáním stavby. Stavět se začalo na jaře roku 1935.

Pan starosta František Racek mohl na schůzi obecního zastupitelstva dne 26. července 1935 slavnostně oznámit, že obecní úřad má telefonní stanici a je mu přiděleno telefonní číslo 2. Uběhlo tedy téměř 27 let, než byla zřízena v obci telefonní ústředna.

Pošta s telefonní ústřednou sídlila „u Pokorných“ až do poloviny 70. let minulého století, tedy více než čtyřicet let. Nutno ale dodat, že v roce 1963 byla vybudována nová telefonní ústředna na místě bývalé kovárny p. Andrlíka proti Lidovému domu. Anabáze poštovního úřadu pokračovala. Dům Pokorných byl prodán a pošta se přestěhovala na samý

okraj obce do místností bývalé pivovarské restaurace. Teprve když byla provedena rekonstrukce budovy staré školy, se snad už navždy usadila pošta v přízemí dnešního obecního úřadu. Konečně se poštovní úřad dostal do samého středu obce, jak to pro něj kdysi požadovalo ministerstvo pošt a telegrafu císaře pána.

PhDr. Alena Vlčková

kronikářka obce